

Folldal Menighetsblad



Nr. 2

Påskan 2019

Årgang 30



Klemetbruene i Einunndalen

(Foto: Arild Alander, 2008)

Livets gang

Døpte:

Folldal:

07.04. Iver Bendixvold Håtveit



Døde:

Dalen:

18.02.. Ragnhild Husom

Egnund:

26.02. Johanne (Nanna) Røsten

Folldal:

26.02. Helge Johan Husby

Takk

for all vennlig deltagelse ved våre kjære Anna Serine og Helge Johan Husbys bortgang og begravelser. En varm takk for minnegaven til Folldal Demensforening.

Vennlig hilsen

Venche, Anne og Heidi m/ familier

DEN NORSKE KIRKE • Øvre Folldal og Folldal menigheter

Kirkekontoret, Gruvvegen 7, 2580 Folldal • www.folldal.kirken.no

Sokneprest Jon Olav Ryen

Fridag mandag

Tlf. 62 49 10 00 (kont.), 900 123 78 (mob.)

E-post: soknepresten@folldal.kirken.no

Kirkeverge Solveig R. Elgevasslien

Tlf. 62 49 10 00 (kont.), 97 47 27 67 (mob.)

E-post: kyrkjevergen@folldal.kirken.no

Menighetssekretær/saksbehandler

Bård Høisen Lohn

Tlf. 62 49 10 00

Fagarbeider Frode Solly (tirs, ons, tors)

Tlf. 62 49 10 00

Organist (kantor) Irina Grechaniuk

Tlf. 463 79 284

Kirketjenere

Folldal og Egnund: Bård Høisen Lohn,

tlf. 979 59 060

Dalen: Mari Tallerås, tlf. 403 28 031

KIRKELIGE RÅD OG UTVALG

Folldal kyrkjelege fellesråd:

Per Arild Blæsterdalen (leder), tlf. 911 755 36

Folldal menighetsråd:

Anne Helga B. Øian (leder), tlf. 480 35 438

Øvre Folldal sokneråd:

Grete Morken (leder), tlf. 975 74 970

Egnund kapellutvalg:

Dagny Straalberg Mills (leder), tlf. 922 85 655

Diakoniutvalg:

Per Blæsterdalen, Kari Garmager, Solvår Lohn, Reidun Phillips, Jon Olav Ryen, Evy Kjølle (vara).

Trosopplæringsutvalg:

Marianne Bjørnbakken, Ola H. Eriksrud, Jon Olav Ryen.

GIVERTJENESTE

Kontonummer, givertjenesten for menighetsarbeidet: 1822.07.46646

Kontonummer, frakt av brukte klær:

1822.14.11621

FOLLDAL MENIGHETSBLAD

Forsidetegning: Kirstin Brandsnes

Redaksjonskomite: Arild Alander, Solvor Alstad, Oddfrid Eriksrud, Kari Garmager, Jon Olav Ryen (red.).

Kontonummer 1895.25.27688

Neste nummer kommer ut før pinse (ca. 7. juni)

Kirkens SOS

Døgndåpen telefon: 22 40 00 40

Ord til ettertanke

Helg og høgtid

Mange har vakse opp med strenge reglar for kva som «er lov» og «ikkje lov» på sundagar. Ein skulle syne respekt for det heilage. Vi treng eit pusterom i dagens samfunn òg.

Det var helg og høgtid når utearbeidet var gjort unna, og helgevasken var over. Da var yrka til ende. I gamal tid, da menneska hadde tungt fysisk arbeid, var det viktig at det tunge arbeidet fekk kvile på sundagen og andre heilage dagar. Heile huslyden var



samla når det skulle syngjast, lesast og hal-dast andakt. Store og små skulle tidleg i seng før helga stunda til.

Ferda til kyrkja var noko av det likaste un-gane visste om. Folk kom i flokk og fylgje til kyrkja, sjølv på ein vanleg messesundag. Det skulle helst gå stilt og pent for seg, og det vart tala lågt. Alvor og fin framferd var ein rik arv. Var kyrkjevegen riktig lang, bytta folk stasklede ved kyrkja. Slik som frakk og jakke. Når kyrkjeklokka ringte, vart det lyfta på hatten eller luva, og velsigninga var over dei.

Nye klede vart ofte brukte fyrste gongen til kyrkja. Folk kom i god tid, og det vart helsa på slekt og kjentfolk. Kyrkja var den einaste større samlingsstaden.

Eg hugsar godt at eg var med mor og far min til kyrkja i Øyer. Ingen hadde bil, så det var hest og slede om vinteren, med ein høysekk bakpå. Hestane måtte ha høy for å stå roleg medan vi var inne i kyrkja. Mange hestar stod i band på rekke og rad, bundne i «stallen», som vi sa, som no er rivi.

Eit fint minne for meg.

Kari Garmager

***Innringing:** Aleksander Furuhovde og Martin Borkhus ringer inn til gudsteneste i Dalen kyrkje (arkivbilde, 2003).*

Fra salmeboken

Norsk Salmebok (2013) inneholder mer enn salmer. Den består også av enkle liturgier, bønner og Luthers lille katekisme. I forbindelse med påskehøytiden finner vi mye godt stoff til bruk i hjem og kirke.



Langfredag

Da Peter langfredag ble utfordret på sin nære relasjon til Jesus ved bålet, var det frykten som fylte ham. Når vi gjennom livets ulike møter også utfordres, kan redselen være nærliggende. I Norsk Salmebok finner vi mange bønner formet ut fra menneskers erfaringer, og som står der til bruk for andre som kanskje kjenner det vanskelig å forme en bønn.

Bønnen «Gi meg mot» er skrevet av en kinesisk student etter at hans venn hadde blitt presset av myndighetene til å frasi seg sin tro. En bønn som også kunne vært Peters bønn i hans smerte.

Gi meg mot

Herre, jeg er redd for min egen redsel.

Jeg er redd for å slippe taket i deg.

Jeg er redd jeg ikke skal klare å stå løpet ut.

Herre, jeg har det vondt. Jeg ber deg-

Deg tilhører æren. Glem meg ikke!

Gi meg mot til å gi mitt liv for deg.

Gi meg den kjærlighet som gjør oss to til ett.

(Norsk Salmebok, s. 1210, nr. 213)

Søren Kierkegaards (1813-1855) gode formidling av hvem som hører den bønningen som bes, gir håp:

Gud, du har elska oss først, men vi talar om deg som om du berre hadde elska oss først ein gong i fortida. Men det er ikkje slik. Det er dag for dag, heile livet igjennom at du har elska oss først.

Når vi vaknar om morgonen og vender vår sjel til deg, kjem du oss i forkjøpet - du har elska oss først.

Dersom eg står opp før daggry og med det same vender mi sjel i bøn til deg, då er du alt der - du har elska meg først. Når eg legg bak meg alt som uroar og søkjer inn i mi sjel for å tenkja på deg, då er du stadig den første.

Forlat oss, Gud. Vi er så lite takksame. Det er ikkje berre ein gong du har elska oss først, det er kvar einaste stund i livet.

(Norsk Salmebok, s. 1155, nr. 56)

Men midt i uro, angst og gråt erfarte Ronald Fangen (1895-1946) det vi slett ikke kan forstå:

*Du sviktet aldri, Herre Krist
- du sviktet ei -
Selv når ditt svar på all min bønn
var nei og atter nei.
For når jeg skalv i uro, angst,
og gråt i nød,
da kom du med din fred,
kjøpt i din død.*

(Norsk Salmebok, s.1159, nr. 64)



Når lyset stråler fram

Thomas Kingo (1634-1703) sin vakre påske-salme skildrer påskedagens budskap slik:

*Som den gylne sol frembryter
gjennom den kullsorte sky
og sin stråleglans utskyter,
så at natt og mulm må fly,
så min Jesus av sin grav
og det dype dødens hav
oppstod ærefull av døde
imot påskemorgen røde.*

*Takk, du store seierherre,
takk, du livets himmelhelt,
som ei døden kunne sperre
i det helvedmørke telt!
Takk fordi at opp du stod
og fikk døden under fot!
Ingen tunge kan den glede
med tilbørlig lovsang kvede.*

(Norsk Salmebok, nr. 190)



Tekstcollage og foto: Oddfrid Eriksrud

Fra kjøkkenvinduet



Under denne vignetten skriver vår spaltist om stort og smått fra sitt utsiktspunkt på kjøkkenet.

Ja, så går det mot lysere tider med stormskritt. Dagen har økt med flere timer, og en kjenner at lyset gjør noe med kroppen. Selv tilårskomne skrotter våkner til liv og kjenner livslyst. Dette er den fineste tida i Foll-dal. Sola har kravlet seg over Knutshovda og vi har fått igjen ettermiddagssola. Gamle skjærere der foran huset blir pusset opp og gjort klare. Men jeg syns vår fornemmelse kom tidlig i år, så de fleste av oss venter på snø og kulde før vinteren gir seg. Først er en sak for seg. Vi hadde fint vinterføre og godt sparkføre før mildværet satte inn og lagde holke. Bare veier i februar og ellers vårlig stemning tør en liksom ikke helt tro på her på fjellet. Dessuten vil alle gjerne ha skiføre i påsken, så det blir spennende å se om føret holder. Akkurat i natt (5. mars) har det vært minus 14 grader, så da holder skaren seg. Men det er stål-is og en kamp for å holde



Tegning: Evy Borkhus

seg på bena.

Men hvor har det blitt av alle småfuglene? Her sitter jeg med flere kilo solsikkefrø som for lengst skulle ha vært spist opp. Det dukker opp noen ekorn hver dag og de gidder ikke en gang og sloss om maten, for det er mer enn nok til alle. Ellers er det lite småfugler å se. Jeg velger å tro at det er nok mat i skogen så mangelen på fugler på fuglebrettet bare er forbigående. Ellers har jeg fått et nytt bekjentskap som kommer hver kveld. Jeg har en sekk med hundemat stående ved inngangsdøra og den minket det sannelig fort i. Vår lille, lettere overvektige hund, fikk skylda, helt til jeg en kveld åpnet døra og en svart katt gjorde et tigersprang ned trappa. Så nå har jeg gjemt hundematen og setter ut kattermat isteden. Det er for vondt å se dyr som sulter.

Ellers er det mye snakk om våropprydding på denne tida. Jeg må innrømme at jeg deltar halvhjertet i den. Min bedre halvdel vil gjerne hive alt som ikke har vært framme på et år. Så han hiver og jeg gjemmer det bort igjen. Så vi er inne i en fin runddans der. Men det blir stadig vanskeligere å bortforklare hvorfor ikke skapene blir tomme en gang og hvorfor det han kastet i fjor plutselig dukker opp igjen i år. Det verste er at han har altfor god hukommelse og husker hva jeg skulle kaste sist vi hadde opprydding. Dette er jo egentlig fin sysselsetting for oss gamle og det tar aldri slutt. Dessuten trøster jeg meg med visa til Øystein Sunde, «Kjekt å ha» når det røyner på.

Så nærmer vi oss påsken som er veldig sen i år. Det blir sikkert noen fine soldager med Kvikkklunsj og appelsiner i solveggen. Men

om det blir snø nok, gjenstår å se. Det er synd på de som leier seg hytter og håper på fine skidager hvis snøen er borte. I «gamle dager» var snø ikke noe problem. Gamle seterhus og hytter måtte som regel graves fram før det kunne fyres opp. Jeg husker enda hvordan det knaket i gamle tømmervegger når varmen begynte å spre seg i rommene. Det var snø nok, ofte skareføre, slik at en kunne gå over alt. Vi var ofte ute i mørket, i måneskinn, hvor hele landskapet ble forandret. Trær og stubber lagde skumle skygger så det hendte det gikk fort nedover liene. Å falle på skare er ikke morsomt, så det hendte vi kom hjem med skrubbsår etter nærkontakt med snøen. Oppkjørte løyper visste vi ikke hva var. Men jeg tror vi hadde vel så morsomme påskeferier som de som bare

reiser dit hvor alt er tilrettelagt. Vi fyrte opp bål og kokte kaffe og medbrakt matpakke gikk ned på høykant. Ikke noe smaker så godt som brødskive med brunost og kaffe kokt over bål i en gammel fiskebolle-boks. Grillpølser var ikke «oppfunnet» den gangen, men noen hadde ofte med seg et fenalår eller en bit spekeskinke som det ble skåret tykke skiver av. Som skismøring brukte vi syltevoks eller gamle stearinlysestumper. Så vi hadde alltid bakglatte ski. Ja, det var flotte påsker og gode minner å ta fram. Så gjenstår det bare å ønske alle god påske, og så håper vi på mange fine soldager utover våren!

Solvor Alstad

Diktet mitt

SKJUL OSS I FAVNEN DIN, SKOG!

av Eldrid Jakobsen Eithun

*Skjul oss i favnen din, skog,
skjønt vi fortjener det ei!
Inn i din renhet og fred
brøyter maskiner seg veg.
Harde hydrauliske kraft
knuser skogbunnens liv så titt.
Skjul oss i favnen din, skog,
skjønt vi har ødet så vidt.*

*Sus for oss sangen din, skog,
skjønt vi fortjener det ei.
Gjennom din tidløse sang
høres et budskap fra deg:
«Høst av den hogstmodne skog,
gaver den gir.»*

*Sus for oss sangen din, skog,
syng om en skog som forblir.*



Jeg utfordrer Marit Engvoll til å skrive neste gang.

Synøve Eithun Øien

Profilen: Maria Magdalena

Ingen vet nøyaktig hva som skjedde tidlig påskemorgen i Jerusalem det året Jesus ble korsfestet. Men de eldste kildene forteller at det var kvinner som først kom til graven i grålysningen. Hvor mange de var, er imidlertid uklart: Lukas skriver at det var minst tre, kanskje flere, mens Matteus og Markus navngir henholdsvis to og tre kvinner. Johannes på sin side nevner bare én. Men felles for alle fire evangeliene er ett navn: Maria Magdalena. Hvem var hun egentlig?

I Jesu følge

Maria har fått tilnavnet Magdalena fordi hun kom fra Magdala, en liten by på vestsiden av Gennesaretsjøen. Hun ble tidlig en nær disippel av Jesus, som i stor grad rekrutterte sine tilhengere fra denne delen av Israel (Galilea). Hun var ifølge Det nye testamente til stede også ved korsfestelsen av Jesus i tillegg til at hun var en av de første som så Jesus etter oppstandelsen. Sammen med flere andre kvinner hjalp Maria Magdalena Jesus og de tolv disiplene «med det de eide» (Luk 8,3).

Epilepsi?

Lukas forteller at «sju onde ånder hadde fart ut av henne» (Luk 8,2). Maria Magdalena led trolig av epilepsi, da årsaken til denne sykdommen i antikken ofte ble koblet til besettelse av onde ånder. Etter at hun traff Jesus, fremstilles Maria som en frisk kvinne som med iver fortalte andre om Guds rike.

Personifisering av påskeleden

Tidlig påskemorgen kom altså Maria Magdalena til Jesu grav for å salve kroppen hans og pynte graven. Hun (og de andre kvinnene) oppdaget imidlertid at graven var tom, og undret seg over hva forklaringen kunne være. Mens hun funderte på dette,

hørte hun en som sa navnet hennes. Det var noe kjent

ved stemmen, men først da hun snudde seg, kjente hun ham igjen. Det var Jesus som snakket til henne. En av Marias siste replikker i bibelhistorien har vi overlevet på hebraisk. Hun tiltaler nemlig Jesus som *rabbuni*, som betyr 'mester' (Joh 20,16).



I denne spalten møter vi kjente og ukjente kvinner og menn fra bibelhistorien.

Senere tolkninger

I *Mariaevangeliet* fra slutten av 100-tallet får Maria Magdalena en særskilt åpenbaring fra Jesus, noe Peter og enkelte andre mannlige disipler mener ikke kan stemme. Men Maria forsvarer seg og sier at budskapet hun mottok fra Herren, er ekte.

I den ganske fantasifulle filmen (og boken) *Da Vinci-koden* fra 2006 fremstilles Maria Magdalena som Jesu elskerinne. De skal ha fått barn sammen, og deres etterslekt overlevde i Frankrike. Dette er innbakt i en slags kriminalhistorie uten rot i virkeligheten. Da er nok filmen *Maria Magdalena* (2018) nærmere det historisk sannsynlige. Her fremstilles Maria som en drømmende, hengiven disippel av Jesus.

Jon Olav Ryen



Også i kunsten: Maria Magdalena av Michele Tosini.

Konfirmantundervisning

På de to siste samlingene fram mot påske hadde konfirmantene undervisning om de ti bud og påskebudskapet. På samlingen siste torsdagen i februar var de ti bud tema. «Hvilket bud tror dere er mest aktuelt i dag?» var et av spørsmålene vi tok opp. Ifølge årets konfirmantkull kom disse budene «på palmen» i så måte:

- Du skal ikke slå i hjel
- Du skal ikke stjele
- Du skal ikke tale usant om din neste

Som en symbolsk illustrasjon snakket vi om fyrtårnene langs kysten. For å seile trygt på livets hav trenger vi noen fyrlys så vi unngår trafikkaos.

I slutten av mars stod påskens hendelser i sentrum. Vi snakket om hva som skjedde

palmesøndag, den stille uke og fram til påskemorgen. Spørsmål som ble tatt opp, var blant annet: Hvor gikk Jesus og disiplene på veien til Jerusalem? Vet vi hvor stedet der Jesus ble korsfestet, ligger? Hvorfor måtte han dø på korset? Og hva er lik-kledet fra Torino? Noen av disse spørsmålene kan besvares, mens andre er typiske «tenke-oppgaver».

Ett er i hvert fall sikkert: Enten vi er konfirmant eller prest, kirkegjenger eller ikke, blir vi aldri ferdige med påskebudskapet. At Jesus døde på korset langfredag og stod opp igjen påskedag, tilhører kjernen i bibelhistorien.

Tekst og foto: Jon Olav Ryen



Med blikket vendt mot påske. Noen av konfirmantene studerer altertavla.

Nytt fra kirkekontoret

Gaver til menighetene

Menighetene i Folldal har mottatt pengegaver ved flere anledninger. Disse gavene er kjærkomne for å få utført oppgaver som det ellers ville være vanskelig å finne penger til på et stramt driftsbudsjett. De siste årene har kirkestua i Folldal fått en betydelig oppgradering med bakgrunn i en arvegave. Gave fra ei forening ga nye gardiner i kirkestua. Vi fikk montert lyktestolper på parkeringsplassen ved Dalen kyrkje med pengegave fra et slektstreff. Ny flaggstang og flagg ved Folldal kirke kom på plass etter avslutning av ei forening.

Det er også mulig å gi minnegave til kirken ved gravferd. Nye salmebøker i Dalen kyrkje og lys i hovedporten samme sted har blitt finansiert ved slike gaver.

Blomstertelegrammer

Vi oppfordrer til fortsatt å benytte våre blomstertelegrammer ved begravelser. Overskuddet ved salg av disse går inn på blomsterfondet til menighetsrådet/soknerådet, og brukes til forskjønnelse av kirkegårdene.

Opprydding etter vinteren

Vi ber alle om å rydde ved sine gravsteder når snøen forsvinner. Det kommer gjerne fram fakkeltokser og dekorasjoner og lignende som kan blåse utover i vårvinden.

Leie av kirkestua til minnesamvær

Etter at vi fikk ferdigstilt oppussingen av kirkestua ved Folldal kirke, har det blitt litt etterspørsel for å leie huset til konfirmasjoner og bursdager, i tillegg til større egenbruk av huset. Vi har også sangkor som øver fast i kirkestua. Kirkestua er godt utstyrt med moderne kjøkken med oppvaskmaskin for storkjøkken, kaffetraktere, komfyr og mi-

I denne spalten vil det dukke opp relevant informasjon fra oss som har ansvaret for den daglige driften av kirkene i Folldal.

krobølgeovn. Kjøkkenet med to kjøleskap og mye dekketøy er velegnet for mottak av bestilt mat. Det kan fint dekkes til 50 personer, til og med opptil 70, men da begynner det å bli trangt.

Det som er nytt, er at pårørende ønsker å leie kirkestua til minnesamvær. Dette har vi fått gode tilbakemeldinger på av flere grunner. Pårørende har erfart at man kan møtes der før begravelsesseremonien, og eventuelt få en kopp kaffe. Særlig for de som kommer langvegs fra, er dette en god og verdig måte for å hilse på de nærmeste pårørende før følget går inn i kirken. Etter jordfestelsen utveksles håndtrykk og gode ord. Pårørende og slektninger/ bekjente kommer gjerne i en god samtale inne på kirkegården, men dette blir avbrutt fordi følget skal reise videre til minnesamvær et annet sted. På en slik dag kan dette føles som en verdig måte å minnes avdøde på når alt foregår i og ved kirken og kirkegården.



Foto: Solveig R. Elgevasslien

Prestenes arbeidstid og dager for begravelse

Kirkelivet i Nord-Østerdal prosti må kunne sies å være stabilt, og tingene skjer etter mønster av hvordan det har vært gjennom lange tider. Derfor kommer det av og til spørsmål når ikke alle ting er nøyaktig som før.

Prester med fast arbeidstid

Et spørsmål som har meldt seg noen ganger i de siste par årene, er spørsmålet om på hvilke dager det kan være begravelse. Flere steder i prostiet vårt har det vært helt faste begravelsesdager, og flere steder har f.eks. hatt tirsdag og fredag som faste begravelsesdager. Slik vil det som hovedregel være også i fortsettelsen. Men for om lag to år siden ble det innført noe nytt i vår kirke, nemlig at prestene skal lage arbeidsplaner og føre arbeidstid. Det medfører at de foran hvert nytt kvartal skal føre dag for dag hvordan de planlegger å arbeide i kommende kvartal, hvordan de vil disponere tiden sin, når de er på jobb og når de har fri, slik at både presten og arbeidsgiveren har oversikt over det. Prestene har også en beredskapsordning med vaktuker hvor de skal være tilgjengelige for politiet eller andre som ønsker at prestene rykker ut.

Dette har mange fordeler. Itidligere tider kunne prestenes arbeidstid ofte være nokså flytende. Mange prester følte at de var på jobb og tilgjengelige nærmest døgnet rundt syv dager i uken. Arbeidsplanene gjør at det er klart definert når presten er på jobb, og at dette er avklart med arbeidsgiver. Men dette kan også medføre at det av og til kommer ønske om begravelse på en dag da presten har planlagt fri. Og helt konkret kan det bety at det kommer ønske om begravelse på en fredag da presten har planlagt langhelg og å reise bort. Av og til vil det da kunne skaffes vikar, f.eks. ved at en av de

andre prestene i prostiet kan stille opp. Men dette vil ikke alltid være mulig, for de andre prestene er ofte selv opptatt med begravelse eller andre tjenester, ikke minst på fredager. Forhåpentlig kan begravelsen da flyttes til en annen dag.

Forståelse innad og utad

Det er viktig å ha en felles forståelse rundt dette internt i kirkestabene og overfor menighetsrådene.

Noen vil kanskje oppfatte dette som en ny situasjon og stille spørsmål ved hvorfor man ikke automatisk kan få ja hvis man ønsker å ha begravelsen på en fredag. I all hovedsak vil dette fortsatt være mulig, så noen dramatisk forandring er det ikke snakk om. Men nye tider, hvor prestene i likhet med andre arbeidstagere har et forståelig ønske om en forutsigbar arbeidstid, gjør altså at den lokale presten ikke alltid er tilgjengelig når det er ønske om det.

Jeg håper som prost, og dermed som arbeidsgiver for prestene i prostiet, at det vil være gjensidig forståelse både for prestenes ønske om fastlagte fridager som kan planlegges i god tid, og for folks behov for å finne en egnet og passende begravelsesdag i rimeleg tid etter at et dødsfall har funnet sted.

*Simen Simensen,
prost*

Sommerdagen

I det gamle jordbruksamfunnet var året delt i to. Sommerhalvåret starta med første sommerdag, eller bare sommerdagen (sommermål), den 14. april. Vinterhalvåret starta med vinterdagen den 14. oktober. På disse dagene snudde en primstaven, som altså hadde ei sommer- og ei vinterside.

Primstavtegnet for sommerdagen er vanligvis et tre, oftest med lauv, eller en spirende kvist. Dette som et tegn på at sommeren er «i kjømda». Slik er det også på den over 300 år gamle primstaven fra Vingelen.

Det var også knytta værvarsler til dagen: slik været er sommerdagen, vil det bli hele sommeren! Noen steder begrenser de seg imidlertid til å si i sju uker.

Fløttedag for tjenerne

Sommerdagen var en viktig merkedag. Blant anna var det i Sør-Norge fløttedag for tjenerne, som hadde hel eller halv fridag denne dagen. Det var altså dagen da de kanskje avlutta tjenestetida på en gard og reiste til tjeneste hos en annen bonde. Dagen kal-

tes derfor også fløttardagen.

Dag for festmat

Rømmegraut var fast kost på sommerdagen i hele Østerdalen, og Gudbrandsdalen likeså. Den vart gjerne kalt sommergraut. Og rømmegraut vet vi jo var rettelig festmat før i tida – bare servert på høgtidsdager og i gjestebud.

Men det hørte med noe arbeid denne dagen. I Østerdalen skulle en nemlig yste og kinne på sommerdagen. Dette skulle da gi en god busommer, altså gi mye budrått på setra. Både i Østerdalen og Gudbrandsdalen skulle en derimot ikke ete kjøtt på sommerdagen. Særskilt viktig var dette for den som skulle gjete til sommeren, for ellers fikk udyra makt over buskapen.

Magnusmesse

16. april kalles tredje sommerdag, men det er ingen stor merkedag. Skjønt den er avmerka på en primstav fra 1699 fra Vingelen, så den hørte med til merkedagene her

i distriktet. Dagen kalles også Magnusmesse, etter Orknøjarlen Magnus Erlandsson. En kan saktens lure på hvordan det kan ha seg at en dag som er via en jarl på Orknøyene vart markert i Østerdalen – så langt en kan komme unna kysten med kontakt vest i havet!

Arild Alander



Tegning:
Kirstin Brandsnes

BYGGER'N

— DALHOLEN —

DALHOLEN HANDEL, 2584 DALHOLEN
TLF. 62 49 31 31 info@dalholen.byggern.no

Vi hjelper deg
med det du trenger
til små og store byggeprosjekt!

Tollans Byggservice AS

2580 Folldal

VÅR FAGKOMPETANSE - DIN SIKKERHET!



Grunnarbeider Betong
Nybygg Påbygg Restaurering
Hus Hytte Garasje
Landbruksbygg

**TA KONTAKT FOR EN
UFORPLIKTENDE SAMTALE.**

Tlf. 915 23 458 e-post: terje@tollansbyggservice.no

Småplukk

• **Hjelp til med å skaffe rent vann!** Tirsdag 9. april fra kl. 17 gjennomføres dør til dør-aksjon for å samle inn midler til Kirkens Nødhjelp sin aksjon for rent vann.. 844 millioner mennesker mangler tilgang til rent vann. 1 million mennesker dør hvert år av urent vann og dårlige sanitære forhold. Dette er flere enn det dør i krig i verden i dag

• **Tidspunktet for påska**

Som vi alle vet, så kommer påska til ganske forskjellige tider fra år til år. Hvordan kan det ha seg? Og hvordan er det bestemt at påska kommer på datoene den gjør fra år til år? I den tidligste kirke utviklet det seg snart to regnemåter: De østlige provinsene brukte den jødiske kalenderen som utgangspunkt, der påska kom på fjortende dagen i måneden nisan, og tradisjonen var at Jesus stod opp fra de døde dagen etter sabbaten. I Alexandria og Roma regnet man derimot ut fra vårjevndøgn.

Vedtatt i år 325

På det første store kirkemøtet, i Nikea i år 325, vart blant anna tidspunktet for påska diskutert. Representantene for de kristne kirkene bestemte da en felles beregning av tidspunktet for påska. Biskopen av Alexan-

dria fikk i oppgava å regne ut når påska skulle falle hvert år, og annonsere til de andre.

Vedtaket var en kun en metode for utregninga, ikke en konkret utregningsmodell. Dette har ført til at det seinere oppstod uenighet, slik at det er forskjell i dag mellom Den ortodokse kirkes og Den katolske kirkes datoer for påska. De protestantiske kirkene følger den romersk-katolske utregningsmodellen.

Første søndag etter første fullmåne...

Enkelt fortalt vart det bestemt at 1. påskedag skulle feires på den første søndag etter første fullmåne på eller etter vårjevndøgn. Og vårjevndøgn var alltid 21. mars etter datidas julianske kalender. Nå vet vi at vårjevndøgn også kan falle på 20. mars.

Med denne utregninga, så kan altså 1. påskedag tidligst falle på 22. mars, sia det er første mulige søndag på eller etter første fullmåne etter 21. mars. Og i «andre enden»? Ut fra månens 28-dagers syklus er den senest mulige datoen for første fullmåne etter vårjevndøgn 18. april. Om dette da er en søndag, så vil første søndagen etterpå være 25. april, som altså blir seneste mulige datoen for 1. påskedag.

Arild Alander

Vårens konfirmanter

Dalen kyrkje 25. mai:

Brendryen, Ingrid Nøkleby
Brendryen, Vemund Østby

Folldal kirke 1. juni:

Bakke, Charlotte
Bakken, Isabella
Inauen, Amely Lou
Latu, Billie Sofia Breiby

*Jesus sier: Jeg er veien,
sannheten og livet*

(Johannesevangeliet 14,6)

Eriksen, Lasse-Aleksander
Plassen, Simen
Steien, Torkjeld Kjøllmoen
Wangen, Mathias

- SELSKAPSLOKALE MED SÆRPREG -

Kvebergsoya Gard

VELKOMMEN TIL OSS!

- Møte- og konferanselokaler med digitalt utstyr
- Velegnet for 20 - 48 personer
- Kjøreoppdrag og kanefart
- Ring for menyforslag og priser



Eris Davids og Martin Kjøsberg

www.kvebergsoeya.com

post@kvebergsoeya.com

FJØSET ER ET UNIKT LOKALE

VELEGNET TIL FEIRING.

BURSDAG, BARNEDÅP,

KONFIRMASJON...

TA KONTAKT FOR TILBUD!

Påskekafe

Fra skjærtorsdag tom 1. påskedag kl. 11-15

- Salg av hjemmebakte kaker, vafler og kaffe/te.
- Åpen utstilling i bua og buret.
- Salg av saue- og lammeskinn.

2582 Grimsbu, tlf. 4161 3941 / 9524 1571

Grimsbu Turistsenter

Motell & Camp ****

2582 GRIMSBU

Telefon: 62 49 35 29

E-post: mail@grimsbu.no

www.grimsbu.no

Åpningstider:

Hverdager 08:00 til 22:00 • Lørdager og søndager: 09:00 til 19:00

Selskapslokaler – Møtelokaler – Kafeteria – Hytter – Rom - Camping



Vi serverer nystekte
vafler hele dagen.

Middag serveres hver dag fra 13:00 til 19:00
Grillmat i hele åpningstiden.

Velkommen til kirke

FOLLDAL MENIGHETSBLAD

Ansvarlige utgivere:
Folldal menighetsråd og
Øvre Folldal sokneråd
Returadresse: Kirkekontoret,
Gruvvegen 7, 2580 Folldal.
Utforming: Solhellinga Folldal AS

18. april Skjærtorsdag Joh 13,1-17
19.30 Dalen krk. Ryen. Kveldsmesse med
nattverd.

19. april Langfredag Matt 26.30-27,50
11.00 Folldal krk. Ryen. Langfredagsmesse.

21. april Påskedag Joh 20,1-10
11.00 Folldal krk. Ryen. Høytidsgudstjeneste.
Nattverd. Offer: Det Norske Misjons-
selskap.
19.30 Dalen krk. Ryen. Høytidsgudstjeneste.
Nattverd. Offer: Det Norske Misjons-
selskap.

5. mai 3. søndag i påsketiden. Mark 6,30-44
11.00 Folldal krk. Ryen. Samtalegudstjeneste
med konfirmantene. Nattverd.

17. mai Grunnlovsdag Luk 17,11-19
09.30 Folldal krk. Ryen. Familiegudstjeneste.
Janitsjarkorpset og Ekko/Heimklang
deltar. Offer: Kirkens Bymisjon.
16.00 Dalen krk. Ryen. Familiegudstjeneste.
Ekko/Heimklang deltar. Offer: Tron
ungdomssenter.

25. mai (lørdag) Matt 6,7-13
12.00 Dalen krk. Ryen. Konfirmasjon.
Offer: Menighetsarbeidet.

30. mai Kristi himmelfartsdag Joh 17,1-5
11.00 Egnund kapell. Ryen. Høymesse med
nattverd. Offer: Kapellet.

1. juni (lørdag) Joh 16,12-15
12.00 Folldal krk. Ryen. Konfirmasjon.
Offer: Menighetsarbeidet.

9. juni Pinsedag Joh 14,23-29
09.30 Folldal krk. Ryen. Morgenmesse med
nattverd. Pinsefrokost i kirkestua etter
messen.



*Ljos over grav som oss livsvoni gav,
rann med Guds Son ifrå daude.
Solrenning klår som den venaste vår
steig over gravstader aude.*

E. Blix